A. D. 1923. Nrus VI.

CURRENDA

Modlitwa za Kościół i Ojczyznę.

W myśl uchwały tegorocznego Zjazdu Biskupów Polskich rozporządzamy, aby odtąd w niedziele i święta we wszystkich kościołach Naszej Diecezji odmawiana była po kazaniu na sumie następująca modliwa:

Wszechmogący, wieczny Boże, Panie i Ojcze niebieski, wejrzyj okiem nieograniczonego miłosierdzia na wszystkich wiernych chrześcijan, za których Syn Twój Jedyny dobrowolnie Krew Swoją drogą na drzewie krzyża wylał. Przez tegoż Pana Jezusa Chrystusa odwróć od nas, Najłaskawszy Ojcze, zasłużone kary, teraźniejsze i przyszłe niebezpieczeństwa, szkodliwe wzburzenia, uzbrojenia wojenne, drogość, choroby, smutne i ciężkie czasy. Udziel nam prawdziwego zjednoczenia we wierze bez wszelkiego odszczepieństwa. Nakłoń serca nasze do prawdziwej pokuty i poprawy życia.

Oświeć i utwierdź w dobrem wszystkie duchowne i świeckie zwierzchności i rządzce. Spuść osobliwie łaskę Twoją na sługę Twego Papieża N....., któregoś najwyższym pasterzem Kościoła Twego ustanowił. Wejrzyj też okiem miłosierdzia Twego na Arcypasterza naszego N..... i na wszystkich kapłanów naszej diecezji, aby, pełni łaski Twojej, gorliwymi byli przewodnikami dusz sobie powierzonych i w świątobliwości życia wytrwali.

Dziękując za wielkość miłosierdzia Twego, okazanego Ojczyźnie naszej, prosimy Ciebie, bądź Państwu naszemu tarczą i puklerzem. Miej w Swej świętej opiece tych, co stoją na czele Państwa i krajem naszym rządzą, oświecaj i prowadź, aby zgoda i jedność w całym kraju zapanowały i bez ustanku wzrastały.

O to błagamy Cię, za przyczyną Najświętszej Marji Panny, Królowej naszej i za orędownictwem świętych Patronów naszych. Spraw, prosimy pokornie, abyśmy w wiecznem zbawieniu Ciebie wielbić i chwalić mogli, przez Jezusa Chrystusa, Syna Twego Jedynego, Pana i Zbawiciela naszego, który z Tobą i z Duchem św. równy Bóg żyje i króluje na wieki wieków. Amen.

Nabożeństwa z tytułu państwowego.

Na mocy uchwały Zjazdu Polskich Biskupów, odbytego w Częstochowie od 24—27 czerwca 1923, zarządzamy, co następuje:

Nabożeństwa z tytułu państwowego dzielą się na: 1) *dziękczynne:* składa się ze Mszy św. śpiewanej z kazaniem i „Te Deum" wraz z modliwą, jak w dzień 10 października (Off. grat. act. pro victoria Chocim). Panegiryków ku czci osób żyjących mówić nie wolno. Jedynem stałem, dziękczynnem u nas nabożeństwem jest 3 Maja, które ma być we wszystkich świątyniach odprawiane; 2) *błagalne:* polega na odprawieniu Mszy św. cichej lub śpiewanej, po niej „Święty Boże" z modlitwą: „Boże, który się grzechem obrażasz, a pokutą ubłagać się dajesz, racz wejrzeć miłosiernie na prośby ludu Twego, do Ciebie modły zanoszącego, i racz od nas oddalić kary, na któreśmy przez grzechy nasze zasłużyli. Przez Chrystusa Pana naszego". Amen. Pomoc Pańska niech będzie zawsze z nami. R. Amen; 3) *żałobne:* polega na odprawieniu śpiewanej Mszy św. żałobnej (może

być wystawiony katafalk, a wówczas ma być po Mszy św. absolucja i „Salve Regina"). W razie gdyby zarządzono nabożeństwa za prezydenta akatolika, jawnego masona lub tym podobnego, odprawia się zamiast nabożeństwa żałobnego Mszę św. śpiewaną „in colore diei — pro salute Reipublicae", a po niej odśpiewać należy modlitwę z mszału n. 12 „inter diversas orationes — pro quacumque necessitate". W takim wypadku uprzednio należy wytłumaczyć ludowi, że to jest nabożeństwo za pomyślność Ojczyzny; 4) *z innych okazji* nabożeństwo polega na odprawianiu Mszy św. in colore diei, cichej lub śpiewanej, stosownie do okoliczności.

W wypadkach wątpliwych, czy i jakie odprawić nabożeństwo, należy się zwrócić po decyzję do Kurji Biskupiej.

Sposób przyjmowania Prezydenta Rzeczypospolitej

uchwalony na tegorocznym Zjeździe Episkopatu.

Gdyby wypadło przyjmować Prezydenta na granicach miasta lub wsi, Biskup wita go przybrany w rokietę i mucet, kanonicy i inni kapłani przybrani w zwykłe szaty chórowe.

Prezydentowi, przybywającemu do kościoła, Biskup, ubrany w rokietę i mucet, względnie kanonik lub inny kapłan, przybrany w zwykłe szaty chórowe, podaje kropidło, następnie wprowadza go do kościoła przy śpiewie „Te Deum" lub innej pieśni.

Dla Prezydenta w prezbyterjum przygotowuje się siedzenie i klęcznik, okryty suknem lub inną materją. Prezydent klęka, a biskup, przybrany w kapę i mitrę, kapłan tylko w kapę, stanąwszy na stopniach ołtarza po stronie epistoły, zwrócony do Prezydenta modlącego się, śpiewa wersety i modlitwę:

V. Salvum fac principem nostrum, Domine.
R. Deus meus, sperantem in Te.
V. Mitte ei, Domine, auxilium de sancto.
R. Et de Sion tuere eum.
V. Nihil proficiat inimicus in eo.
R. Et filius iniquitatis non nocebit ei.
V. Fiat pax in virtute Tua.
R. Et abundantia in turribu Tuis.
V. Domine, exaudi orationem meam.
R. Et clamor meus ad Te veniat.
V. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.

Oremus: Deus, cui omnis potestas et dignitas famulatur, da huic famulo Tuo, principi nostro N., prosperum suae dignitatis effectum, in quo Te semper timeat, Tibique jugiter placere contendat. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Poczem biskup udziela błogosławieństwa, rozbiera się z szat pontyfikalnych i odprowadza Prezydenta do drzwi kościoła. Gdy Prezydent przybywa do kościoła dla wysłuchania Mszy św., przełożony kościoła przyjmuje go w szatach chórowych, oddaje pokłon, podaje kropidło do przeżegnania się i przeprowadza do ołtarza. Po nabożeństwie odprowadza go do drzwi i żegna pokłonem. Podczas Mszy św. nie oddaje się Prezydentowi żadnych pokłonów (S. R. C. 29 Mart. 1659, Regni Corsicae; 18 Ap. 1642, Ianuen) i nie podaje ewangelji do pocałowania (Caer. epp. 1 I, c. 13, n. 13).

Gdyby Prezydent był obecny na Mszy śpiewanej, to należy go okadzać post Episcopum (t. j. po tych kanonikach, którzy przy Biskupie stoją (Caer. epp. 1 I, c. 24, n. 30). Pocałunku pokoju udziela presbyter assistens, podając do pocałowania pacyfikał (Caer. epp. 1 I, c. 24, n. 6).

Polecenie obydwu Seminarjów życzliwości Duchowieństwa.

Z wielką troską i niepokojem rozpoczynamy rok szkolny w Seminarjum duch. wielkiem i małem. Niesłychana drożyzna, wzmagająca się prawie z każdym dniem, napełnia Nas obawą, czy zdołamy w tym roku wyżywić tyle osób. Ufni jednak w pomoc Bożą z jednej strony, z drugiej zachęceni dotychczasową życzliwością i ofiarnością Wiel. Duchowieństwa Naszej diecezji, zwracamy się do Niego z gorącą prośbą o zaopatrzenie obydwóch zakładów w zboże, jak to miało miejsce w ostatnich latach.

Przew. XX. Dziekani zechcą się zająć zbiórką i przesyłką wyznaczonego — jak w roku ubiegłym — kontyngentu dla Seminarjum wielkiego, nie zapominając też i o Seminarjum chłopców. — Ze względu na trudność komunikacji i koszta przesyłki, będzie praktyczniej — zwłaszcza dla dekanatów bardziej oddalonych — uiścić kwotę pieniężną, odpowiadającą cenom zboża w dniu przesyłki, tak, żeby można zakupić tu na miejscu wyznaczoną na dotyczący dekanat ilość metrów. Prosimy również o zarządzenie po kościołach składek na wielkie Seminarjum duch. dnia 2 grudnia, t. j. w I. niedzielę Adwentu i o nadesłanie przez PKO. zebranej dnia 23 września składki na Seminarjum chłopców.

L. 6512.

Składka na Uniwersytet katolicki w Lublinie.

Stosownie do uchwały tegorocznego Zjazdu Episkopatu Polskiego, zarządzamy coroczną składkę na rzecz Uniwersytetu Lubelskiego we wszystkich kościołach naszej diecezji w pierwszą niedzielę po św. Janie Kantym (w tym roku 21 października). Zechcą PT. Rządcy parafji składkę poprzednio zapowiedzieć, parafjan do niej odpowiednio zachęcić, a zebrawszy ją, nadać na poczcie na Nr. konta Uniwersytetu Lubelskiego 39.712, a Nas zawiadomić kartką, jaką kwotę przesłał Urząd parafjalny. — Przy tej sposobności wyrażamy życzenie, by Księża, których stać na to, wpisywali się na członków Tow. Uniw. Lub. (wkładka roczna 5 zł. pol.; delegatem jest w Naszej diecezji ks. prałat Dr Lubelski) i by wszyscy ideę tegoż Towarzystwa wśród wiernych rozszerzali i popierali.

Miesięczna Komunja św. wynagradzająca.

Polecamy dzieło rozszerzenia miesięcznej Komunji wynagradzającej, szerzone przez XX. Misjonarzy Saletynów w Dębowcu ad Jasło. Do nich też należy się zwracać po bliższe wyjaśnienia.

L. 4907.

W sprawie zachowania się dzieci na drogach publ. wobec samochodów.

Na prośbę Ministerstwa W. R. i O. P. polecamy Duchowieństwu, aby odpowiednio pouczyło młodzież o karygodności wybryków złośliwych, utrudniających ruch samochodowy, a połączonych często z niebezpieczeństwem życia dla podróżnych i aby zwróciło uwagę ludności, iż za wybryki dzieci pociągnięci będą do surowej odpowiedzialności ich rodzice i wychowawcy.

Pro memoria.

Ponieważ niektórzy P. T. Księża zgłaszają się do kancelarji konsystorskiej po wypłatę dotacji, przeto oświadczamy, że pobory wypłaca Województwo za pośrednictwem Starostw.

Jeżeli który z P. T. Księży nie otrzymał dotąd poborów lub nie jest na liście płatniczej umieszczony, niech zawiadomi o tem Kurję Biskupią.

Dla uzyskania przedłużenia dotacji wikarego ad personam (ekspozyci tych kościołów filjalnych, które dotąd nie mają uznania rządowego za samoistne stacje duszpasterskie, uważani są przez Województwo także za wikarych ad personam eksponowanych w miejscowości N.) potrzebne jest coroczne wniesienie

prośby do Województwa o przedłużenie tejże dotacji; Województwo bowiem asygnuje tym kapłanom dotację na przeciąg jednego roku. O terminie, kiedy kończy się dotacja, winien pamiętać ks. Proboszcz, względnie ks. Ekspozyt i wnieść zawczasu prośbę do Konsystorza, aby wyjednał przedłużenie dotacji.

Do dzisiejszej kurendy dołączamy blankiety nadawcze PKO., przyczem zauważamy, że jest rzeczą pożądaną i praktyczną, aby PT. Księża, wysyłający pieniądze do Kurji Biskupiej, zaznaczali zawsze na blankiecie — w skróceniu — na górnej jego części — cel przesyłki; np. dysp. 3/3 Krzemieński — Posadowska, Sem. puer., Sem. duch., Świętopietrze, Msze binow., Kościoły fil. itp.

Zebrane składki, zarządzone przez Kurję Biskupią, niech przesyłają Urzędy parafjalne przez PKO. lub przekazem pocztowym; w ten sposób będzie miał Urząd parafjalny potwierdzenie poczty, że kwotę przesłał, a Kancelarji Biskupiej oszczędzi wiele czasu, jakiego wymaga przeliczanie składek, przynoszonych nieraz w drobnej walucie papierowej.

Prosimy również Urzędy Dziekańskie i Parafjalne, aby w jednem i tem samem piśmie do Kurji Biskupiej nie wnosili kilku spraw, lecz każda sprawa niech ma oddzielny arkusz i inny numer. Potrzebne to jest dlatego, że wniesiona sprawa jest dołączona w registraturze do aktów do niej należących.

Po stypendja do odprawienia na rzecz Małego Seminarjum w święta zniesione lub na Msze binowane można się zgłaszać do Kurji Biskupiej. Kapłani, którzy otrzymali stypendja, obowiązani są zawiadomić Kurję Biskupią, kiedy Msze św. odprawili.

Zmiany na stanowiskach i urzędach duchownych

od 1 sierpnia do 25 września 1923:

Zamianowani: wicekanclerzem Kurji Biskupiej ks. Franciszek Sitko; notarjuszem ks. Adam Heller.

Instytuowani na probostwo: 2 sierpnia ks. Alojzy Całka, ekspozyt z Bielczy, na Nowe Rybie; 31 sierpnia ks. Wincenty Prokopek, wikarjusz z Jurkowa ad Tarnów, na Dobrków; 21 września ks. Michał Sroka, ekspozyt z Jurkowa ad Dobra, na Baranów.

Administratorami opróżnionych probostw zamianowani: ks. Jan Bibro w Pilźnie; ks. Florjan Dutkiewicz w Trzęsówce.

Ekspozytem w Jurkowie ad Dobra zamianowany ks. Michał Chłoń, administrator z Baranowa.

Katecheturę w Dąbrówce Niemieckiej otrzymał ks. Michał Kuc, wikarjusz z N. Sącza; ks. Jan Pabis, Filipin, mianowany katech. pom. w II gimn. w Tarnowie.

Odznaczeni expositorio canonicali: ks. Antoni Odziomek, proboszcz w Starym Sączu; ks. Józef Szewczyk, proboszcz w Tymbarku; ks. Józef Stabrawa, proboszcz w Mszanie Dolnej i ks. Władysław Szymanek, proboszcz w Krużlowej.

Przeniesieni: wikarjusz ks. Antoni Oleksik z Bochni do Gawłuszowic.

Urlop dla studjów w Rzymie otrzymał ks. Stefan Zalesieński, wikarjusz w Gawłuszowicach.

Zmarli:

1 sierpnia ks. Jan Kwiatkiewicz, em. wik. ze Sromowic, w 68 roku życia a 44 kapłaństwa; 18 sierpnia ks. Karol Fąferko, proboszcz i dziekan w Pilźnie, w 74 roku życia a 51 kapłaństwa; 27 sierpnia ks. Dr Andzej Macko, profesor Św. Teologji w Semin. diecezjalnem, w 52 roku życia a 28 kapłaństwa; 31 sierpnia ks. Stanisław Czerski, prob. w Trzęsówce, w 59 r. życia a 34 kapłaństwa.

Requiescant in pace!

Z KURJI BISKUPIEJ.

W Tarnowie, dnia 25 września 1923.

Ks. Roman Sitko
kanclerz

† Leon
Biskup

Nakładem Kleru Diecezjalnego. Z drukarni Zygmunta Jelenia w Tarnowie.